

**UCHWAŁA NR XLI/524/2022
RADY MIEJSKIEJ W SUWAŁKACH**

z dnia 26 stycznia 2022 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy Rodziny Rylskich

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372, 1834) Rada Miejska w Suwałkach uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Ulicy odchodzącej od ulicy Franciszkańskiej nadaje się nazwę "Rodziny Rylskich".

2. Usytuowanie ulicy zostało wskazane na załączniku graficznym do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

Przewodniczący Rady Miejskiej
w Suwałkach

Zdzisław Przelomiec

Załącznik do uchwały nr XLI/524/2022

Rady Miejskiej w Suwałkach

z dnia 26 stycznia 2022 r.

Ulica Rodziny Rylskich

 ulica Rodziny Rylskich

UZASADNIENIE

Podejmowanie uchwał w sprawach nazw ulic zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021 r. poz. 1372, 1834) należy do wyłącznej kompetencji rady gminy.

Wielu przedstawicieli Rodziny Rylskich uczestniczyło w działaniach na rzecz rozwoju miasta od początku jego istnienia, a także przysłużyło się do pamięci o nim.

- **Rylski Wojciech i jego syn Michał** byli oficerami Legionów Dąbrowskiego i osiedlili się na Suwalszczyźnie w XVIII wieku,

- **Wincenty Rylski**- urodzony na Suwalszczyźnie. Powstaniec styczniowy, pochowany w Becejłach,

- **Adam Rylski**- urodzony w Krzywólce. Urzędnik państwowy w Suwałkach w okresie międzywojennym. Pochowany na cmentarzu w Suwałkach,

- **Henryk Rylski** (syn Adama)- urodzony w 1901 roku. Absolwent Gimnazjum Męskiego w Suwałkach, Uniwersytetu Wileńskiego, gdzie działał aktywnie w Stowarzyszeniu „BATOR”. Nauczyciel przedmiotów przyrodniczych w gimnazjum w Drohiczyźnie. Waleczny uczestnik Powstania Sejneńskiego odznaczony Krzyżem Walecznych 1922 i Medalem Niepodległości 1933. Zamordowany w Katyniu. Major rezerwy,

- **Józef Rylski** (syn Adama)- urodzony w Suwałkach w 1907 r. Absolwent Gimnazjum Męskiego w Suwałkach. Żołnierz Kampanii Wrześniowej, jeńiec wojenny w Woldenbergu. Po wojnie współtwórca i wieloletni dyrektor Gimnazjum Mechanicznego przekształconego w Technikum Mechaniczne. Inicjator i organizator powstania Biblioteki Pedagogicznej w Suwałkach. Działacz sportowy, wieloletni wiceprezes klubu sportowego „Wigry”. Pochowany w Suwałkach. Trzykrotnie odznaczony Krzyżem Walecznych, Medalem za Udział w Wojnie Obronnej i innymi,

- **Zbigniew Oktawian Rylski** (syn Adama)- urodzony w Suwałkach w 1909 roku. Absolwent Gimnazjum w Suwałkach i Uniwersytetu Wileńskiego, gdzie był członkiem Szkoły Lotniczej Aeroklubu Akademickiego. Studia inżynierskie w Cambridge. Major lotnictwa, pilot lotnictwa transportowego w czasie II wojny światowej w Anglii. Po wojnie w Kanadzie jako inżynier metalurg. Pochowany w Suwałkach,

- **Zygmunt Ignacy Rylski** ps. Hańcza, Nicet. (syn Adama). Urodzony w Suwałkach w 1889r. Pułkownik WP. Absolwent Gimnazjum Gubernialnego w Suwałkach. Służbę wojskową rozpoczął w 1916r. Uczestnik wielu wojen, w Suwałkach w POW. W okresie międzywojennym oficer 7 garnizonów, w tym w latach 1927- 1930 kapitan w 41 Pułku Piechoty Strzelców Suwalskich na stanowisku dowódcy karabinów maszynowych. W okresie kampanii wrześniowej bierze udział w bitwie o Warszawę. W czasie okupacji w Warszawie w konspiracji w ZWZ i AK. W latach 1940-1942 dowódca 6 Obwodu Praskiego ZWZ AK. W 1944 aresztowany i wywieziony do Stutthofu, gdzie umiera. Pochowany w grobie zbiorowym we wsi Gęś. Odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, pięciokrotnie Krzyżem Walecznych, Medalem Niepodległości, Krzyżem Armii Krajowej i innymi,

- **Leszek Rylski** (syn Zygmunta)- urodzony w Suwałkach 06.12.1919 roku. Uczeń Szkoły Ćwiczeń Joteykowej w Suwałkach. Piłkarz. W czasie wojny członek ZWZ AK, major, uczestnik Powstania Warszawskiego w oddziałach Szarych Szeregów. W latach 1949- 2015 działacz PZPN. W latach 1959- 1972 Sekretarz -Generalny PZPN, od roku 1981 do 1985 prezes PZPN. Od roku 1956 aż do śmierci- jedyny przedstawiciel Polski w UEFA. Bardzo intensywnie wspierał klub Wigry. Wielokrotnie odwiedzał Suwałki i klub,
- **Maria Krystyna Kapuścińska** (Rylska- córka Zygmunta), urodzona 1921 roku w Warszawie. W czasie okupacji niemieckiej w Warszawie- członek ZWZ AK. Uczestniczka Powstania Warszawskiego- łączniczka w oddziałach Szarych Szeregów. Najbardziej znana suwalska harcerka. W harcerstwie od 1934 roku przez 70 lat. Z Suwakami związana od dzieciństwa, gdzie często przebywała u dziadków (Adama Rylskiego), do Suwałk wróciła na dobre w 1945 roku. Posiada najwyższy stopień harcerski- Harcmistrz RP. Wieloletnia komendantka hufca ZHP w Suwałkach, członek Chorągwi ZHP, komendantka Harcerskiego Kręgu Seniorów Batalionu „Wigry”. Nauczycielka w wielu szkołach (mgr pedagogiki). Wychowawca wielu pokoleń młodzieży, którzy wspominają ją do dziś. Organizatorka i dyrektorka Poradni Wychowawczo- Zawodowej w Suwałkach (dziś Psychologiczno-Pedagogicznej). Pochowana w grobie rodzinnym w Suwałkach,
- **Zbigniew Rylski** ps. Brzoza (syn Zygmunta). Urodzony w 1924r. Pułkownik WP, Harcerz od 1934 roku . W 1939 roku w czasie ucieczki z Dubnej do Warszawy (gdzie rodzina Rylskich wówczas przebywała) przewiózł w ukryciu płat sztandaru i ryngraf oddziału Strzelców Legionu Bajończyków, który obecnie znajduje się w Muzeum WP w Warszawie. W czasie wojny w Szarych Szeregach (udział w „małym sabotażu”). Uczestnik Powstania Warszawskiego w batalionie „Parasol”. Po wojnie więzień Wronek, Sieradza i Rawicza. Z zawodu poligraf - autor słownika biograficznego członków Batalionu „Parasol”. Suwałki bardzo lubił- często wracał tu na wakacje. Kawaler Virtutti Militari,
- **Edmund Rylski** (brat Adama Rylskiego). Urodzony w 1864r. w Jeleniewie. Urzędnik państwowy w okolicznych gminach. Sędzia pokoju. Pochowany na cmentarzu w Suwałkach,
- **Klotylda Józefa Dargielowa** (córka Edmunda). Urodzona w Jeleniewie 1883 roku. Posiadała wykształcenie pedagogiczne. Pracowała w domach ziemian jako guwernantka. W 1918 roku założyła w Suwałkach sklep spożywczy i materiałów piśmiennych, a w latach 1919- 1940 roku (wraz z mężem Czesławem) spółkę przemysłowo-handlową „Oszczędność”, w której skład wchodziła drukarnia, zakład introligatorski, wytwórnia materiałów piśmiennych, pracownia ram i księgarnia. W suwalskiej bibliotece znajdują się zbiory wydanych książek, czasopism, plakatów itp. materiałów. Ta dzielna kobieta od 1924r. spółkę prowadziła sama mając na wychowaniu trzy córki. Pochowana w Warszawie na cmentarzu komunalnym na Powązkach,
- **Adam Rylski** (syn Edmunda) urodzony w 1891 roku w Suwałkach. Absolwent Gimnazjum Gubernialnego. Aptekarz. Wcielony w roku 1916 do carskiej armii pracował w aptekach polowych 2 i 4. W roku 1917 pełniąc służbę w syberyjskiej dywizji piechoty płk Rymczy pełni funkcję w wojskowej składnicy sanitarno- aptecznej. Aresztowany w obozie jenieckim w Irkucku, następnie zwolniony wraca w 1922 roku do Suwałk. Od 1924 roku pracuje jako aptekarz w Suwałkach. Odznaczony Krzyżem Walecznych w randze podporucznika. Pochowany na cmentarzu w Suwałkach,

- **Tadeusz Izidor Ryłski** (syn Edmunda). Urodzony w 1908 roku w Suwałkach. Absolwent Gimnazjum Męskiego w Suwałkach, Oficerskiej Szkoły Lotnictwa w Dęblinie. Służba w 4 Pułku w Toruniu, 1934r.- 1 Pułk Lotnictwa w Warszawie. Bierze udział w Kampanii Wrześniowej. Przedostaje się do Anglii i bierze udział w bombardowaniu Niemiec jako lotnik Dywizjonu 305. Odznaczony Krzyżem Virtuti Militari, Krzyżem Walecznych. Major lotnictwa. Pochowany w USA (Chicago),

- **Józef Ambroży Ryłski** (syn Edmunda). Urodzony w Jeleniewie w 1896r. Uczył się w Gimnazjum Gubernialnym w Suwałkach, następnie w Gimnazjum Kazańskim, a dalej na Uniwersytecie w Kazaniu na wydziale fizyczno- matematycznym i szkole podoficerskiej. Po powrocie do Suwałk w 1919r. otrzymuje przydział do 1 Pułku Strzelców Suwalskich i bierze udział w walkach o wschodnie granice państwa polskiego. Następnie pełni funkcje w korpusach artylerii. W 1933 roku odkomenderowany zostaje do Ministerstwa Spraw Wojskowych. W 1939 roku bierze udział w kampanii wrześniowej skąd dostaje się do niewoli niemieckiej do obozu jenieckiego w Woldenbergu. W 1945 zostaje zatrzymany w Koźlu przez UB i zamordowany. Pochowany na cmentarzu Rakowickim w Krakowie. Odznaczony Krzyżem Walecznych, Medalem za Udział w Wojnie 1919- 1921, Medalem Niepodległości i innymi,

- **Czesław Witold Ryłski** (syn Edmunda). Urodzony w Suwałkach w 1916 roku. Absolwent Gimnazjum Męskiego w Suwałkach w klasie matematyczno- przyrodniczej. W 1931 zdał maturę i został powołany do wojska. Ukończył szkoły podoficerskie i otrzymał przydział do 22 Pułku Artylerii w Przemyślu. Bierze udział w kampanii wrześniowej. W tym czasie dostaje się do niewoli sowieckiej i zostaje umieszczony w obozie jenieckim w Kozielsku. Zamordowany w Katyniu.